

Suvestinė redakcija nuo 2019-04-05 iki 2020-05-18

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [91-3648](#), i. k. 1082310ISAK001V-299

Nauja redakcija nuo 2019-04-05:

Nr. [IV-330](#), 2019-04-04, paskelbta TAR 2019-04-04, i. k. 2019-05549

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL SPECIALIZUOTOSIOS MEDICININĖS EKSPERTIZĖS ORGANIZAVIMO IR ATLIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2008 m. rugpjūčio 5 d. Nr. 1V-299

Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 27 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 58 straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 62 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 19 straipsnio 1 dalį ir 59 straipsnio 5 dalį:

1. T v i r t i n u Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro Centrinė medicinos ekspertizės komisija asmenų, atsiųstų kitų statutinių įstaigų, nepriklausančių vidaus tarnybos sistemai, specializuotąją medicininę ekspertizę atlieka šio įsakymo 1 punkte nurodyto tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

REGIMANTAS ČIUPAILA

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos

sveikatos apsaugos ministras

Gediminas Černiauskas 2008-08-05

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 1V-299

(Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. balandžio 4 d. įsakymo Nr. 1V-330 redakcija)

SPECIALIZUOTOSIOS MEDICININĖS EKSPERTIZĖS ORGANIZAVIMO IR ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja asmenų, pretenduojančių į statutinę tarnybą (toliau – tarnyba), pageidaujančių mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose ar kitoje švietimo įstaigoje, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų ir į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) kadru rezervą įtrauktų vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, grąžinamų į vidaus tarnybą ar siekiančių atkurti vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusą, kursantų, pareigūnų, išleidžiamų į pensiją, ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, kurie pageidauja pasinaudoti Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos medicininės reabilitacijos paslaugomis, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro Centrinės medicinos ekspertizės komisijos atliekamos specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarką.

2. Pagrindinės aprašo sąvokos:

2.1. **Ekspertinė išvada** – dokumentas, kuriame atlikus specializuotą medicininę ekspertizę pateikiamas gydytojo eksperto motyvuotas atsakymas dėl tiriamojo tinkamumo tarnybai, dėl sveikatos sutrikdymo masto, dėl pareigūno, išleidžiamo į pensiją, ir buvusio pareigūno, kurie pageidauja pasinaudoti Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos medicininės reabilitacijos paslaugomis, medicininės reabilitacijos poreikio.

2.2. **Ekspertinis sprendimas** – dokumentas, kuriame pateikiamas gydytojų ekspertų ekspertinių išvadų pagrindu kolegialiai parengtas atsakymas, nurodant ligą ar sveikatos sutrikimą, dėl tiriamojo tinkamumo tarnybai ar priimtas atsakymas, nurodant ligą ar sveikatos sutrikimą dėl pareigūno ar kursanto sveikatos sutrikdymo masto nustatymo, išvada dėl pareigūnų, išleidžiamų į pensiją, ir buvusių pareigūnų, kurie pageidauja pasinaudoti Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos medicininės reabilitacijos paslaugomis, medicininės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo.

2.3. **Gydytojas ekspertas** – specialistas, turintis galiojančią specializuotos medicinos praktikos licenciją, patvirtinančią gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją, atitinkantis specialius pareigybės aprašyme numatytais reikalavimais, turintis ne mažesnį kaip 3 metų darbo stažą pagal profesinę kvalifikaciją.

2.4. **Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro** (toliau – VRM Medicinos centras) **Centrinė medicinos ekspertizės komisija** (toliau – CMEK) – VRM Medicinos centro administracijos padalinys, atliekantis specializuotą medicininę ekspertizę.

2.5. **Medicinos psychologas** – specialistas, turintis psichologijos nuosekliųjų studijų magistro kvalifikaciją laipsnių arba jam prilygintą psichologijos vientisuųjų studijų diplomą ir medicinos psichologo profesinę kvalifikaciją, atitinkantis specialius pareigybės aprašyme numatytais reikalavimais, turintis ne mažesnį kaip 3 metų darbo stažą pagal profesinę kvalifikaciją.

2.6. Naujas priimamasis – asmuo, pretenduojantis į tarnybą, pageidaujantis mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose ar kitoje švietimo įstaigoje, kursantas.

2.7. Pareigūnas – vidaus tarnybos sistemos pareigūnas, Specialiųjų tyrimų tarnyboje tarnaujantis pareigūnas, grąžinamas į vidaus tarnybą buvęs vidaus tarnybos sistemos pareigūnas; iš vienos tarnybos į kitą tarnybą pereinantis pareigūnas; buvęs vidaus tarnybos sistemos pareigūnas, atkuriantis vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusą; vidaus tarnybos sistemos pareigūnas, įtrauktas į VRM kadru rezervą.

2.8. Specializuotoji medicininė ekspertizė (toliau – ekspertizė) – tinkamumo tarnybai nustatymas asmenims, išvardytiems aprašo 1 punkte, šiu asmenų psychologinio vertinimo atlikimas aprašo 26 punkte nustatytais atvejais, pareigūnų ir kursantų sveikatos sutrikdymo masto nustatymas, pareigūnų, išleidžiamų į pensiją, ir buvusių pareigūnų, kurie pageidauja pasinaudoti Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos medicininės reabilitacijos paslaugomis, medicininės reabilitacijos poreikio nustatymas.

2.9. Tiriamasis – naujas priimamasis, pareigūnas, kuris siunčiamas atlkti ekspertizę CMEK.

2.10. Kitos apraše vartojamos savokos atitinka Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statute (toliau – statutas) ir Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigu įstatyme apibréžtas savokas.

3. Ekspertizés atlikimo metu tiriamajam, pareigūnui, išleidžiamam į pensiją, ir buvusiam pareigūnui taikomos Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nuostatos. Su ekspertizés metu pildomais medicinos dokumentais tiriamasis, pareigūnas, išleidžiamas į pensiją, ir buvęs pareigūnas turi teisę susipažinti po ekspertinio sprendimo priėmimo, pateikus prašymą raštu.

II SKYRIUS **EKSPERTIZĖS UŽDAVINIAI**

4. Ekspertizés uždaviniai yra nustatyti (įvertinti):

4.1. naujo priimamojo sveikatos būklės tinkamumą tarnybai (mokytis statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose arba kitoje švietimo įstaigoje). Asmens sveikatos būklės tinkamumas tarnybai nustatomas pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro tvirtinamą Sveikatos būklės reikalavimų sąvadą (toliau – sąvadas);

4.2. pareigūno tinkamumą tolesnei tarnybai;

4.3. pareigūno ir kursanto sveikatos sutrikdymo mastą, dėl to likusius sveikatos pakitimų ir pareigūno tinkamumą tolesnei tarnybai, o kursanto – tarnybai (profesiniam rengimui), kai pareigūno sveikatos sutrikdymas yra susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu ar pareigūno statusu, o kursanto – su profesiniu ar įvadiniu mokymu;

4.4. poreikį pareigūną ar kursantą nukreipti darbingumo ar neįgalumo lygiui nustatyti;

4.5. pareigūnų, išleidžiamų į pensiją, ir buvusių pareigūnų, kurie pageidauja pasinaudoti Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos medicininės reabilitacijos paslaugomis, medicininės reabilitacijos paslaugų poreikį;

4.6. ekspertinės išvados ir jos pagrindu priimto ekspertinio sprendimo dėl tinkamumo tarnybai, tinkamumo tolesnei tarnybai, taip pat aprašo 4.1–4.5 papunkčiuose nurodytų sprendimų pagrįstumą, kai yra duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, jog šie sprendimai buvo priimti neteisėtai (apgaule, darant neteisėtą poveikį, piktnaudžiaujant, klastojant medicininius duomenis ir pan.) ar vidaus kontrolės tikslais.

III SKYRIUS **SIUNTIMAS EKSPERTIZEI**

5. Ekspertizei tiriamuosius siunčia Specialiųjų tyrimų tarnyba, statutinė įstaiga, Lietuvos

Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, VRM (toliau – įstaiga). Įstaigų personalo tarnybos arba valstybės tarnautojai ar darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, atliekantys personalo administravimo funkcijas, o jei įstaigos personalo administravimo funkcijos atliekamos centralizuotai, – įstaiga, centralizuotai atliekanti personalo administravimo funkcijas, (toliau – įstaigos personalo tarnyba), tiriamiesiems išduoda užpildytus ir įstaigose registruotus siuntimus atlikti specializuotą medicininę ekspertizę (priedas) (toliau – siuntimas), kuriuos pasirašo Lietuvos Respublikos finansų ministras, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, įstaigos vadovas ar jų įgaliotas asmuo.

6. Siuntime turi būti nurodyti aprašo priede nurodyti duomenys.

7. Siunčiant pareigūną, siuntime papildomai nurodomi įstaigos ir jos padalinio, kuriame tarnauja pareigūnas, pavadinimas, pareigūno pareigos, tarnybos stažas metais, sąvado skiltis, pagal kurią pareigūno einamoms pareigoms nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimai, ir laikinojo nedarbingumo trukmę (nurodomi visi laikinojo nedarbingumo laikotarpiai) per pastaruosius 12 mėnesių. Siunčiant naują priimamajį, buvusį vidaus tarnybos sistemos pareigūną, siekiant gržti į vidaus tarnybą ar siekiant atkurti vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusą, siuntime papildomai nurodomas įstaigos ir jos padalinio, kuriame numatoma šių asmenų tarnyba, pavadinimas ir numatomos šių asmenų pareigos arba statutinės profesinio mokymo įstaigos, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursų arba kitos švietimo įstaigos pavadinimas, fakultetas ir sąvado skiltis, kuria vadovaujantis reikia pateikti ekspertinį sprendimą dėl tinkamumo tarnybai.

8. Siuntimas, išduotas naujam priimamajam, buvusiam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui, siekiančiam gržti į vidaus tarnybą ar siekiančiam atkurti vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusą, galioja 90 kalendorinių dienų, o kursantui, pareigūnui – 60 kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo siuntimo išdavimo dienos, jeigu siuntimą išdavusi įstaiga, atsižvelgdama į siuntimo uždavinį ir tarnybą reglamentuojančius teisės aktus, nenurodo kito siuntimo galiojimo termino. Kitas siuntimo galiojimo terminas negali būti nustatytas aprašo 10.1 papunktyje nustatytais atvejais.

9. Naujas priimamasis, išskyrus kursantą, ekspertizei siunčiamas, kai:

9.1. pretenduoja į tarnybą, išskyrus, jeigu yra baigęs mokslus statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose;

9.2. pageidauja mokyti statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose ar kitoje švietimo įstaigoje.

10. Pareigūnas ekspertizei siunčiamas:

10.1. kai dėl ligos, traumos ar kito sveikatos pakenkimo padarinių negali atlikti pareigų ir tai patvirtina asmens sveikatos priežiūros įstaigos Gydytojų konsultacinės komisijos (toliau – GKK) išvada, ar įstaigoje įtarus sveikatos sutrikimą, dėl kurio pareigūnas negali tinkamai atlikti savo pareigų;

10.2. kai numatoma perkelti ar skirti į kitas pareigas, kurioms numatyti tinkamumo tarnybai aukštesni sveikatos būklės reikalavimai (aukštesnė sąvado skiltis), taip pat, kai pareigūnas pereina iš vienos tarnybos į kitą tarnybą ir joje taikomi aukštesni sveikatos būklės reikalavimai (aukštesnė sąvado skiltis);

10.3. kai didėja profesinė rizika;

10.4. dėl sveikatos sutrikimo masto nustatymo, įvertinant po sveikatos sutrikimo likusius sveikatos sutrikimus ir pareigūno tinkamumą tolesnei tarnybai, kai pareigūno sveikatos sutrikymas yra susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu ar pareigūno statusu;

10.5. medicininės reabilitacijos paslaugų poreikiui nustatyti – pareigūnai, išleidžiami į pensiją; buvę pareigūnai, kurie pageidauja pasinaudoti Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos ir darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos medicininės reabilitacijos paslaugomis;

10.6. nustatyti buvusio vidaus tarnybos sistemos pareigūno, gržtančio į vidaus tarnybą ar atkuriančio vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusą, tinkamumą tarnybai;

10.7. kai įstaiga gauna duomenų, kad asmenys, neteisėtais būdais (pavyzdžiui, pateikę medicininius dokumentus apie savo sveikatos būklę, neatitinkančius tikrosios sveikatos būklės, neteisėtomis priemonėmis yra paveikę CMEK gydytojų ekspertą, kad ekspertinė išvada dėl jo tinkamumo vidaus tarnybai buvo parengta neatsižvelgus į tikrąjį sveikatos būklę ir pan.) gavo jiems

palankius sprendimus atliekant ekspertizę ir (ar) vykdomas ikiteisminis tyrimas. Šiuo atveju ekspertizę atlieka ne tie patys gydytojai ekspertai ir medicinos psichologas, kurie dalyvavo atliekant ekspertizę pirmą kartą.

11. Kursantas ekspertizei siunčiamas:

11.1. kai dėl ligos, traumos ar kito pakenkimo sveikatai, kitų sveikatos sutrikimų nebegali mokytis, ir tai patvirtina asmens sveikatos priežiūros įstaigos GKK išvada, ar statutinėje profesinio mokymo įstaigoje įtarus sveikatos sutrikimą, dėl kurio kursantas negali tinkamai mokytis;

11.2. dėl sveikatos sutrikdymo masto nustatymo, įvertinant po sveikatos sutrikdymo likusius sveikatos pakitimus ir kursanto tinkamumą tarnybai (profesiniam rengimui), kai kursanto sveikatos sutrikdymas yra susijęs su profesiniu ar įvadiniu mokymu.

12. Jeigu CMEK, atlirkama ekspertizę, nustato, kad siuntime pateiktų duomenų nepakanka, kreipiasi į įstaigą, kuri siuntē tiriamajį ekspertizei, dėl trūkstamų duomenų pateikimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kai nustatė duomenų trūkumą. Įstaiga privalo CMEK pateikti trūkstamus duomenis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo CMEK paklausimo dėl trūkstamų duomenų pateikimo gavimo dienos.

13. Siunčiant ekspertizei pareigūnā ar kursantą dėl sveikatos sutrikdymo masto nustatymo, prie siuntimo pridedama tarnybinio patikrinimo išvados, surašytos vidaus reikalų ministro tvirtinamame Nustatymo, ar vidaus tarnybos sistemos pareigūno mirtis, susižalojimas, sužalojimas ar sveikatos sutrikdymas yra susiję su tarnybinii pareigū atlikimu ar pareigūno statusu, o statutinės profesinio mokymo įstaigos kursanto – su profesiniu ar įvadiniu mokymu, ar tarnybinii pareigū atlikimas, profesinis ar įvadinis mokymas yra susiję su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno ar kursanto gyvybei ar sveikatai, tvarkos apraše nustatyta tvarka, patvirtinta kopija. Nesant tarnybinio patikrinimo išvados kopijos arba jei tarnybinio patikrinimo išvadoje nėra pateikti visi privalomi duomenys, CMEK priima sprendimą atsisakyti pradėti ekspertizę. Apie savo sprendimą atsisakyti pradėti ekspertizę dėl šiame punkte nurodytų priežasčių CMEK ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo atsisakyti pradėti ekspertizę priėmimo dienos raštu informuoja įstaigą, kurios siuntimu pareigūnas ar kursantas buvo nusiūstas ekspertizei dėl sveikatos sutrikdymo masto nustatymo. Įstaigai pateikus trūkstamus dokumentus ar duomenis, ekspertizę pradedama. Įstaiga privalo pateikti trūkstamus dokumentus ar duomenis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo CMEK sprendimo atsisakyti pradėti ekspertizę gavimo dienos.

14. Jeigu pareigūnas ar kursantas siunčiamas ekspertizei dėl sveikatos sutrikdymo masto nustatymo, esant įtarimui, kad pareigūnas ar kursantas galėjo susirgti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamaja liga, siuntimas pareigūnui ar kursantui išduodamas nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną. Prie siuntimo turi būti pridėtas finansų ministro, teisingumo ministro, vidaus reikalų ministro, įstaigos vadovo ar jų įgaliotų asmenų pasirašytas tarnybinis pranešimas, kad pradėtas tarnybinis patikrinimas, su paaiškinimais apie galimas pareigūno ar kursanto infekavimo aplinkybes įvykio metu.

15. Prie siuntimo pridedama tarnybinė kursanto ar pareigūno charakteristika, kai:

15.1. kursantas ar pareigūnas siunčiamas ekspertizei esant neadekvaciā, priešingam visuomenėje priimtiems standartams, elgesiui ir įtariant galimus psichikos sutrikimus, nervų sistemos ligas;

15.2. siuntime nurodoma, kad tarnyboje naudojamas ginklas.

16. Siunčiant ekspertizei naują priimamajį į tarnybą profesinės rizikos sąlygomis ir pareigūną, tarnaujantį profesinės rizikos sąlygomis, siuntime papildomai nurodomi profesinės rizikos veiksniai.

17. Ekspertizei tiriamuosius siuštį taip pat turi teisę finansų ministras, teisingumo ministras, vidaus reikalų ministras, įstaigos vadovas ar jų įgalioti asmenys, išduodami tiriamiesiems užpildytus ir įstaigoje nustatyta dokumentų registravimo tvarka registrotuotus siuntimus ir nurodydami vieną ar kelią aprašo 9–11 punktuose nurodytą (nurodytus) pagrindą (pagrindus). Tokiais atvejais finansų ministras, teisingumo ministras, vidaus reikalų ministras, įstaigos vadovas ar jų įgalioti asmenys turi raštu motyvuoti ekspertizės būtinumą.

EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS

18. Tiriamiesiems ekspertizę atlieka CMEK.
19. CMEK nariai:
 - 19.1. pirmininkas;
 - 19.2. gydytojai ekspertai;
 - 19.3. sekretorius;
 - 19.4. medicinos psichologai.
20. Ekspertizės metu CMEK gali pasitelkti ir kitus gydytojus specialistus.
21. Tiriamuosius ekspertizės metu privalo patikrinti gydytojai ekspertai, turintys šią profesinę kvalifikaciją:
 - 21.1. vidaus ligų gydytojo (arba šeimos gydytojo);
 - 21.2. gydytojo chirurgo (arba ortopedo traumatologo, abdominalinės chirurgijos gydytojo);
 - 21.3. gydytojo neurologo;
 - 21.4. gydytojo psichiatro;
 - 21.5. gydytojo oftalmologo;
 - 21.6. gydytojo otorinolaringologo;
 - 21.7. gydytojo dermatovenerologo;
 - 21.8. gydytojo odontologo;
 - 21.9. gydytojo akušerio ginekologo (moterims);
 - 21.10. gydytojo urologo (vyrams);
 - 21.11. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo (kai nustatomas aprašo 4.5 papunktyje nurodytas ekspertizės uždavyns).
22. Vertinami šie pateikti tiriamojo iki ekspertizės atlikti ir (arba) padaromi CMEK tiriamujų laboratoriniai ir funkcinės diagnostikos tyrimai:
 - 22.1. kraujo tyrimas hematologiniu analizatoriumi (eritrocitai, hemoglobinas, leukocitai, trombocitai);
 - 22.2. gliukozės kiekis kraujyje;
 - 22.3. šlapimo tyrimas analizatoriumi;
 - 22.4. krūtinės ląstos apžvalginės rentgenogramos aprašymas;
 - 22.5. imunologinis tyrimas ŽIV infekcijai, sifiliui (RPR) (šiuos tyrimus privalo atlikti tik naujas priimamasis, buvęs vidaus tarnybos sistemos pareigūnas, grąžinamas į vidaus tarnybą, ar atkuriantis vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusą pareigūnas);
 - 22.6. dylylikos standartinių derivacijų elektrokardiograma ramybėje;
 - 22.7. tyrimas dėl gonorejos;
 - 22.8. bendrojo cholesterolio kraujyje tyrimas (asmenims nuo 40 metų amžiaus ir esant lėtinių neinfekcinių ligų rizikos veiksnių);
 - 22.9. bendras bilirubinas (BIL-T), alanininė transaminazė (GPT/ALT), asparagininė transaminazė (GOT/AST);
 - 22.10. eritrocitų nusėdimo greičio tyrimas (ENG);
 - 22.11. veloergometrija skiriama: naujam priimamajam, kuriam taikoma sąvado I skiltis; naujam priimamajam, kuris priimamas į pareigas, susijusias su darbais aukštyje, orlaivių, laivų valdymu, mokymu nardytį ir nardymu vidutiniame ir dideliame gylyje, gaisrų gesinimu, ekstremaliųjų įvykių padarinių likvidavimu, žmonių, turto gelbėjimo darbų atlikimu, kvėpavimu kenksmingoje aplinkoje su autonominiu atvirojo kvėpavimo suslėgtojo oro aparatu; pageidaujančiam mokyti statutinėse profesinio mokymo įstaigose, kuriam taikoma sąvado I-II skiltis; tiriamajam, vyresniam nei 40 metų amžiaus; pareigūnui, kuris siunčiamas dėl aukštesnių sveikatos būklės reikalavimų (aukštesnė sąvado skiltis); pareigūnui, kurio pareigos susijusios su nardymu ar mokymu nardytį;
 - 22.12. spirometrija skiriama: naujam priimamajam, siunčiamam iš Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM ir jam pavaldžių įstaigų, kuriam taikoma sąvado I arba II skiltis; naujam priimamajam, kurio pareigos susijusios su nardymu; pareigūnui, kurio pareigos susijusios su nardymu ar mokymu nardytį;

22.13. vestibulometrija skiriama: tiriamajam, kuriam taikoma sąvado I arba II skiltis, jei jų darbas gali turėti įtakos vestibulinei funkcijai (ugniagesiams gelbėtojams, dirbantiems aukštyje, laivuose ir kt.);

22.14. audiometrija skiriama: tiriamajam, kurio tarnyba susijusi su elektroakustinių ryšių priemonių naudojimu, tarnybos aplinkos triukšmu, nardymu. Šis tyrimas atliekamas dirbantiems laivuose, lakūnams ir tiriamajam, sirdusiajam ausų ligomis.

23. Laboratorinis šlapimo tyrimas nelegaliam narkotikų bei kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimui nustatyti naujam priimamajam atliekamas ekspertizės metu. Šis tyrimas atliekamas ir buvusiam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui, grąžinamam į vidaus tarnybą ar atkuriančiam vidaus tarnybos sistemos pareigūno statusą, kai įstaigoms kyla pagrįstų įtarimų ir CMEK pateikiami duomenys, kad nurodyti pareigūnai galimai vartoja narkotikus ar kitas psichoaktyvias medžiagas.

24. Gydytojas ekspertas gali paskirti atlikti VRM Medicinos centre kitus laboratorinius ir funkcinės diagnostikos tyrimus, psichologinį vertinimą, gydytojų specialistų konsultacijas, stacionarinį ištyrimą tais atvejais, kai be nurodytų tyrimų rezultato įvertinimo jis negali pateikti ekspertinės išvados.

25. Vertinami ne seniau kaip prieš 60 kalendorinių dienų iki ekspertizės pirmosios dienos atlikti laboratoriniai ir funkcinės diagnostikos tyrimai ir ne seniau kaip prieš 1 (vienerius) metus atlikta krūtinės ląstos apžvalginė rentgenograma ir jos aprašymas.

26. Atliekant ekspertizę naujam priimamajam, atliekamas naujo priimamojo asmenybės psichologinis vertinimas. Psichologinis vertinimas atliekamas pareigūnui, kuris skiriamas į pareigas, kurioms nustatyti aukštesni tinkamumo tarnybai sveikatos būklės reikalavimai (aukštesnė sąvado skiltis), taip pat pareigūnui, nukreiptam ekspertizei esant neadekvaciām, priešingam visuomenėje priimtiems standartams, elgesiui ir įtariant galimus psichikos sutrikimus, nervų sistemas ligas. Kitais atvejais dėl tiriamojo asmenybės psichologinio vertinimo atlikimo sprendimą priima gydytojas ekspertas-psichiatras, kai be asmenybės psichologinio vertinimo rezultatų įvertinimo jis negali pateikti ekspertinės išvados.

27. Atliekant naujo priimamojo galimos profesinės rizikos sąlygomis ir pareigūno, tarnaujančio galimos profesinės rizikos sąlygomis, ekspertizę, atsižvelgiama į galimą profesinę riziką (kenksmingus veiksnius ir (ar) pavojingą darbą). Šiam tiriamajam atliekami papildomi privalomi tyrimai ir suteikiamos reikalingos papildomas gydytojų specialistų konsultacijos, nurodyti (nurodytos) Asmenų, dirbančių darbo aplinkoje, kurioje galima profesinė rizika (kenksmingų veiksnių poveikis ir (ar) pavojingas darbas), privalomo sveikatos tikrinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“.

28. Atlikdami ekspertinį vertinimą, kitų asmens sveikatos priežiūros įstaigų gydytojų specialistų išvadas gydytojai ekspertai naudoja kaip papildomą informaciją.

29. Prieš pradėdamas ekspertizę, gydytojas ekspertas privalo įsitikinti tiriamojo asmens tapatybe. Tiriamasis savo asmens tapatybei patvirtinti privalo gydytojui ekspertui pateikti asmens tapatybę patvirtinančią dokumentą, tarnaujantis pareigūnas privalo gydytojui ekspertui pateikti galiojantį pareigūno tarnybinį pažymėjimą arba finansų ministro, teisingumo ministro, vidaus reikalų ministro, įstaigos vadovo ar jų įgalioto asmens pasirašytą pažymą, kad tiriamasis yra tarnaujantis pareigūnas. Gydytojas ekspertas nustatės tiriamojo asmens tapatybę, privalo grąžinti tiriamajam šiame punkte nurodytus dokumentus.

30. Pradedant ekspertizę tiriamasis:

30.1. pasirašo sutikimą, įrodantį jo valią, kad sutinka, kad jo asmens ir specialistų kategorijų asmens duomenys (duomenys apie jo sveikatą) bus tvarkomi ekspertizės metu. Sutikimas yra sudedamoji ekspertizės dokumentų dalis. Jeigu tiriamasis atsisako pasirašyti nurodytą sutikimą, ekspertizė nepradedama, apie tai tiriamasis iš karto informuojamas. Pasirašius nurodytą sutikimą, ekspertizė pradedama ir atliekama aprašo nustatyta tvarka;

30.2. užpildo klausimyną, kuris yra Specializuotosios medicininės ekspertizės akto (Statistikinės apskaitos forma Nr. 104-/av, nurodyta Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų, pildomų sveikatos priežiūros įstaigose, sąraše ir saugojimo terminuose, patvirtintuose Lietuvos

Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“ (toliau – specializuotosios medicininės ekspertizės aktas) sudedamoji dalis, ir jį pasirašo; kai dėl ligos ar sveikatos sutrikimo tiriamasis negali rašyti, užpildyti klausimyną jam padeda CMEK pirmininko igaliotas asmuo, o užpildytą klausimyną pasirašo CMEK pirmininkas ir vienas iš CMEK gydytojų ekspertų, nurodydami priežastį, kodėl tiriamasis negali pasirašyti; kai dėl ligos ar sveikatos sutrikimo tiriamasis negali suteikti informacijos klausimynui užpildyti, CMEK pirmininko igaliotas asmuo užpildo tik tiriamajį identifikuojančią klausimyno dalį.

31. Diagnozavus ūminį sveikatos sutrikimą, lėtinės ligos paūmėjimą ar traumą, įtarus užkrečiamają ligą, CMEK ekspertinis sprendimas priimamas tik pasveikus arba pasiekus remisiją ir paaiškėjus šių ligų pasekmėms.

32. Atlikdama tiriamojo ekspertizę, CMEK gali:

32.1. prašyti asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose tiriamajam buvo teiktos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, suteikti informaciją, išskaitant asmens duomenis, apie tiriamojo sveikatos būklę;

32.2. prašyti atsiųsti dokumentus, duomenis ir asmens duomenis, reikalingus ekspertiniams sprendimui priimti iš Valstybinės ligonių kasos prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Neigalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SADM) ir kitų įstaigų;

32.3. priimti ekspertinį sprendimą dėl sunkiai ir ilgai sergančio pareigūno ar kursanto tinkamumo tarnybai, remdamasi tik asmens sveikatos priežiūros paslaugas šiam pareigūnui ar kursantui teikiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos pateiktais medicininiais dokumentais, jeigu pareigūnas ar kursantas dėl sveikatos būklės negali atvykti į CMEK, o jo netinkamumas tarnybai jokių abejonių nekelia.

33. Jeigu ekspertizės metu paaiškėja sunki liga, nurodyta Sunkių ligų sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. V-177 „Dėl sunkių ligų sąrašo patvirtinimo“, tiriamajam gali būti išduodamas CMEK siuntimas tirti, konsultuoti ir gydyti atitinkamos profesinės kvalifikacijos gydytojo specialisto konsultacijai.

34. Jeigu tiriamasis vengia dalyvauti ekspertizėje, jos atsisako arba atsisako vykdyti gydytojų ekspertų nurodymus, arba atsisako pateikti teisingus duomenis ekspertizės metu, ekspertizė yra nutraukama. Tokiu atveju ekspertizės nutraukimas patvirtinamas tiriamojo parašu arba, tiriamajam atsisakius pasirašyti, – su CMEK pirmininko ir dviejų CMEK gydytojų ekspertų parašais. Apie ekspertizės nutraukimą CMEK per 5 darbo dienas raštu informuoja įstaigą.

35. Priėmus ekspertinį sprendimą, kad tiriamasis netinkamas tarnybai, tiriamasis gali būti neinformuojamas apie nustatyta diagnozę Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais.

36. CMEK narys privalo savo pareigas atliki nešališkai ir teisingai, vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra. Ekspertizės metu CMEK nariui draudžiama vertinti asmenį, su kuriuo jis ar jo sutuoktinis yra susijęs giminystės ryšiais, taip pat dalyvauti bet kurioje kitoje CMEK sprendimo svarstymo ar priėmimo stadijoje, jeigu šis klausimas yra susijęs su jo asmeniniu interesu. Paaiškėjus šioms aplinkybėms, CMEK narys apie galimą interesų konfliktą privalo informuoti CMEK pirmininką, o CMEK pirmininkas apie jo galimą interesų konfliktą – VRM Medicinos centro direktorių, ir CMEK narys privalo nusišalinti nuo tolesnių procedūrų. CMEK pirmininkas apie CMEK nario nusišalinimą privalo informuoti VRM Medicinos centro direktorių. CMEK pirmininkas motyvuotu rašytiniu sprendimu gali nepriimti CMEK nario nusišalinimo ir pavesti jam dalyvauti tolesnėje ekspertinėje procedūroje. VRM Medicinos centro direktorius motyvuotu rašytiniu sprendimu gali nepriimti CMEK pirmininko nusišalinimo ir pavesti jam dalyvauti tolesnėje ekspertinėje procedūroje.

37. Naujas priimamasis, pareigūnas yra vertinami pagal tą savado skiltį, kuri nurodyta siuntime, ekspertinės išvados ir sprendimai yra priimami vadovaujantis savado nuorodomis (atitinkamai – nauji priimamieji ir pareigūnai).

38. Jeigu naujam priimamajam ar pareigūnui surašyta psichologinio vertinimo išvada, kad jis dėl ryškios charakterio akcentuacijos (dėl asmenybės bruožų akcentavimo, elgesio ir veiklos problemų) nerekomenduojamas tarnybai ar mokymuisi statutinėje profesinio mokymo įstaigoje, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursuose ar kitoje švietimo įstaigoje, šis asmuo pripažįstamas netinkamu tarnybai.

39. CMEK posėdžio dėl galutinio ekspertinio sprendimo tinkamumui ir (ar) netinkamumui tarnybai nustatyti eigai fiksuoti daromas garso įrašas, kuris perkeliamas į skaitmeninę laikmeną, pridedamas prie posėdžio protokolo ir saugomas VRM Medicinos centre vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka.

V SKYRIUS **NAUJU PRIIMAMUJU EKSPERTIZES YPATUMAI**

40. Naujas priimamasis kartu su siuntimu CMEK pateikia:

40.1. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

40.2. asmens sveikatos istorijos sunumeruotą ir patvirtintą kopiją (Statistinės apskaitos forma Nr. 025/a, nurodyta Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų, pildomų sveikatos priežiūros įstaigose, sąraše ir saugojimo terminuose) (toliau – statistinės apskaitos forma) iš jų pasirinktos asmens sveikatos priežiūros įstaigos (šeimos arba vidaus ligų gydytojo) už pastarųjų 10 metų laikotarpi arba laikotarpi nuo paskutinės CMEK atliktos ekspertizės, kompensuojamujų vaistų pasą, jeigu toks yra išduotas;

40.3. jo pasirinktos asmens sveikatos priežiūros įstaigos aptarnaujančio psichikos sveikatos centro (toliau – psichikos sveikatos centras) už pastarųjų 10 metų laikotarpi arba laikotarpi nuo paskutinės CMEK atliktos ekspertizės, išduotą medicininį pažymėjimą, patvirtinantį, kad dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų nėra psichikos sveikatos centre įregistruotas, arba Medicinos dokumentų išrašą (siuntimą), patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“ (toliau – forma Nr. 027/a), apie psichikos sveikatos centre gautas asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

40.4. kitų asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose buvo gydomi dėl tuberkuliozės, odos problemų, lytiškai plintančių ligų, užpildytą formą Nr. 027/a, jeigu sirgo šiomis ligomis;

40.5 asmens sveikatos priežiūros įstaigoje atliktų laboratorinių ir funkcinės diagnostikos tyrimų, išvardytų aprašo 22.1–22.14 papunkčiuose, duomenis (išrašų kopijas);

40.6. buvusias operacijas ar traumas liudijančių medicininį dokumentą, antrinio ar tretinio lygio gydytojų specialistų konsultacijų ir stacionarinio gydymo išrašus arba kopijas.

41. Kursantas kartu su siuntimu CMEK pateikia aprašo 40 punkte išvardytus dokumentus ir duomenis.

42. Ekspertinės išvados ir ekspertiniai sprendimai dėl kursantų priimami vadovaujantis savado nuorodomis „nauji priimamieji“ ir savado skiltimi, atitinkančia siuntime nurodytą savado skiltį.

VI SKYRIUS **PAREIGŪNU EKSPERTIZES YPATUMAI**

43. Pareigūnas kartu su siuntimu CMEK pateikia galiojančio pareigūno tarnybinio pažymėjimo kopiją arba finansų ministro, teisingumo ministro, vidaus reikalų ministro, įstaigos vadovo ar jų įgaliotų asmenų pasirašytą pažymą, kad asmuo yra pareigūnas, Asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) (Statistinės apskaitos forma Nr. 048/a), nurodytą Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų, pildomų sveikatos priežiūros įstaigose, sąraše ir saugojimo terminuose (jei išduotas), taip pat aprašo 22.1–22.4, 22.6–22.7, 22.11–22.14, 40.1–40.6 papunkčiuose nurodytus dokumentus ir tyrimų duomenis. Pareigūnui 22.5, 22.8–22.10 papunkčiuose pažymeti tyrimai atliekami tik gydytojo eksperto teikimu (pagal indikacijas).

44. CMEK, atliekant ekspertizę dėl medicininės reabilitacijos paslaugų poreikio, pareigūnas kartu su siuntimu pateikia galiojančio pareigūno tarnybinio pažymėjimo kopiją arba finansų ministro, teisingumo ministro, vidaus reikalų ministro, įstaigos vadovo ar jų įgaliotų asmenų pasirašytą pažymą, kad asmuo yra pareigūnas, Asmens medicinė knygelė (sveikatos pasą) (Statistikinės apskaitos forma Nr. 048/a), kompensuojamų vaistų pasą, jeigu tokie tiriamajam yra išduoti, aprašo 22.1–22.4 ir 22.6 ir 40.1 papunkčiuose nurodytus dokumentus ir tyrimų duomenis, šeimos gydytojo išduotą užpildytą formą Nr. 027/a. Kiti papildomi tyrimai ar konsultacijos atliekami tik gydytojo eksperto teikimu.

45. Ekspertinės išvados ir ekspertiniai sprendimai dėl pareigūno priimami vadovaujantis savado nuorodomis „pareigūnai“ ir savado skiltimi, atitinkančia siuntime nurodytą savado skiltį.

46. Pareigūnas, kuriam ekspertizė atliekama dėl aprašo 10.1 papunktyje nurodytų priežasčių ir kuris negali dėl sveikatos būklės eiti savo pareigų, yra CMEK pripažįstamas netinkamu tarnybai pagal savado I–III skiltis arba tinkamu tarnybai, nurodant savado skiltį (skiltis), pagal kurią (kurias) pareigūnas gali eiti pareigas ir pagal kurią (kurias) pareigūnas negali eiti pareigų tarnyboje.

47. Pareigūnui, kuriam ekspertizė atliekama dėl aprašo 10.2, 10.3 ir 10.6 papunkčiuose nurodytų priežasčių, ekspertinis sprendimas priimamas vadovaujantis savado skiltimi, kuri yra nurodyta siuntime, bei savado nuoroda „pareigūnai“.

48. Tais atvejais, kai dėl ligos ar sveikatos sutrikimų sudėtingumo gydytojai ekspertai (gydytojai specialistai) negali pateikti ekspertinių išvadų, o CMEK – ekspertinio sprendimo, pareigūnas gali būti nukreiptas į VRM Medicinos centro stacionarą papildomam ištyrimui. CMEK galutinį ekspertinį sprendimą priima gavusi papildomo ištyrimo rezultatus.

49. Jeigu gydytojas ekspertas priima ekspertinę išvadą, kad pareigūnas netinkamas tarnybai pagal visas savado skiltis, tolesnė ekspertizė nebetęsiama ir CMEK posėdžio metu priimamas ekspertinis sprendimas, kad pareigūnas netinkamas tarnybai.

VII SKYRIUS

PAREIGŪNO, KURSANTO SVEIKATOS SUTRIKDYMO MASTO NUSTATYMO YPATUMAI

50. Pareigūno ar kursanto ekspertizė, nustatant sveikatos sutrikdymo mastą, dėl to likusius sveikatos pakitimus ir pareigūno tinkamumą tolesnei tarnybai ar kursanto tarnybai (profesiniam rengimui), kai pareigūno sveikatos sutrikdymas yra susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu ar pareigūno statusu, o kursanto – su profesiniu ar įvadiniu mokymu, atliekama ir ekspertiniai sprendimai priimami vadovaujantis Vidaus tarnybos sistemos pareigūno ir kursanto sveikatos sutrikdymo masto nustatymo tvarkos aprašu ir Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų ir kursantų sunkių, apysunkių ir lengvų sužeidimų, traumų ir kitų sveikatos sutrikdymų sąrašu, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1300 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto įgyvendinimo“.

51. Kai, atliekant pareigūno ar kursanto ekspertizę, nustatant sveikatos sutrikdymo mastą, iš kitų asmens sveikatos priežiūros įstaigų pateiktuose medicinos dokumentuose nurodyta gydymo dėl sveikatos sutrikdymo trukmė neatitinka nustatomojos sveikatos sutrikdymo pobūdžio, mechanizmo ir (ar) laiko, sveikatos sutrikdymo mastas nustatomas esančiais sveikatos sutrikdymo objektyviais duomenimis, nustatytais ligos ar sveikatos sutrikimo metu. Ankstesnių ligų paūmėjimai, atkryčiai, medicinos pagalbos teikimo trūkumai, plastinės-rekonstrukcinės chirurgijos, ortopedijos-traumatologijos paslaugų masto nustatymui įtakos neturi.

52. Pareigūnas pripažįstamas netinkamu tarnybai dėl priežasčių, susijusių su tarnyba, tik tais atvejais, kai jo netinkamumo tarnybai dėl sveikatos būklės priežastis yra ligos, sveikatos sutrikimai ir jų padariniai, dėl kurių buvo atliktas sveikatos sutrikdymo masto nustatymas arba tiriamasis pripažintas susirges profesine liga. Tokiu atveju CMEK ekspertinis sprendimas formuluojamas vadovaujantis aprašo 74.3 papunkčiu. Nesant šių aplinkybių, nustatoma, kad pareigūnas netinkamas tarnybai dėl sveikatos būklės tapo dėl priežasčių, nesusijusių su tarnyba, ir CMEK ekspertinis sprendimas formuluojamas vadovaujantis aprašo 74.4 papunkčiu.

VIII SKYRIUS **EKSPERTIZĖS DOKUMENTAI**

53. Ekspertizės metu pildomi šie privalomi tipinės formos medicinos dokumentai, nurodyti Privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų, pildomų sveikatos priežiūros įstaigose, sąraše ir saugojimo terminuose:

53.1. Tiriamųjų registravimo specializuotajai medicininei ekspertizei apskaitos žurnalas (Statistinės apskaitos forma Nr. 035-/av);

53.2. Specializuotosios medicininės ekspertizės posėdžių protokolų registratoras (Statistinės apskaitos forma Nr. 035-1/av) (toliau – ekspertizės posėdžių protokolų registravimo žurnalas);

53.3. Specializuotosios medicininės ekspertizės pažyma (Statistinės apskaitos forma Nr. 046-/av) (toliau – pažyma);

53.4. Specializuotosios medicininės ekspertizės ligos liudijimas (Statistinės apskaitos forma Nr. 048-/av) (toliau – ligos liudijimas);

53.5. Specializuotosios medicininės ekspertizės aktas;

53.6. kiti ekspertizės metu būtini pildomi privalomi tipinės formos medicinos dokumentai.

54. Ekspertizės metu taip pat pildomi papildomi privalomi tipinės formos medicinos dokumentai, numatyti VRM Medicinos centro kokybės vadybos sistemos procedūrose.

IX SKYRIUS **EKSPERTINĖS IŠVADOS, EKSPERTINIAI SPRENDIMAI**

55. Ekspertinį sprendimą CMEK priima kolegialiai bendru sutarimu CMEK posėdžio metu, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip trys gydytojai ekspertai, CMEK pirmininkas ir CMEK sekretorius. CMEK sekretorius posėdyje dalyvauja be balso teisės. Ekspertinis sprendimas yra individualus kiekvienam tiriamajam.

56. Ekspertiniai sprendimai įrašomi į specializuotosios medicininės ekspertizės aktą, pažymą, ligos liudijimą, ekspertizės posėdžių protokolų registravimo žurnalą ir į kitas CMEK veiklos apskaitos formas.

57. CMEK ekspertiniai sprendimai įforminami ne vėliau kaip kitą darbo dieną po ekspertinio sprendimo priėmimo. Tiriamieji su ekspertiniais sprendimais supažindinami elektroninėje erdvėje, suteikiant tiriamiesiems individualų prisijungimo prie ekspertinių sprendimų duomenų bazės kodą. Tiriamųjų prašymu su visa ekspertinio sprendimo medžiaga tiriamieji supažindinami pasirašytinai. Tiramojo atsisakymas pasirašyti patvirtinamas CMEK primininko ir dviejų CMEK gydytojų ekspertų parašais.

58. Į specializuotosios medicininės ekspertizės aktą įrašomi atliktos ekspertizės duomenys ir įdedami visi dokumentai, į kuriuos buvo atsižvelgta patekiant ekspertines išvadas ir priimant ekspertinius sprendimus. Jeigu ekspertizei atliki naudoti dokumentai, kurie turi būti grąžinami užbaigus ekspertizę, specializuotosios medicininės ekspertizės akte saugomos padarytos šių dokumentų kopijos.

59. Specializuotosios medicininės ekspertizės aktas, pažyma ir ligos liudijimas patvirtinami CMEK spaudu. Specializuotosios medicininės ekspertizės aktą pasirašo ir savo asmeniniais spaudais patvirtina CMEK pirmininkas, sekretorius ir CMEK posėdyje dalyvavę gydytojai ekspertai. Pažymą ir ligos liudijimą pasirašo ir savo asmeniniais spaudais patvirtina CMEK pirmininkas ir sekretorius. Prie pažymos pridedama psychologinio vertinimo išvada apraše nurodytais atvejais.

60. Pareigūnui, kuris pagal CMEK ekspertinį sprendimą pripažįstamas netinkamu tarnybai pagal visas sąvado skiltis, rašomas ligos liudijimas, kitiems tiriamiesiems – pažymos.

61. Pažymos ir ligos liudijimai išsiunčiami finansų ministriui, teisingumo ministriui, vidaus reikalų ministriui, įstaigų vadovams ar jų įgaliotiems asmenims. Tiriamieji jiems priklausančių pažymų arba ligos liudijimų egzempliorius pasirašytinai gauna įstaigų personalo tarnybose.

62. Pažymos rašomos 3 egzemploriais esant CMEK ekspertiniam sprendimui, kad tiriamasis tinkamas arba netinkamas tarnybai pagal tam tikrą sąvado skiltį. Kai pareigūnas yra netinkamas tarnybai pagal tam tikrą sąvado skiltį, finansų ministriui, teisingumo ministriui, vidaus reikalų ministriui, įstaigų vadovams ar jų igaliotiems asmenims nedelsiant elektroniniai ryšiai siunčiami pažyma ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną po ekspertinio sprendimo priėmimo du pažymos egzemploriai siunčiami raštu. Kai naujas priimamasis, buvęs pareigūnas ar kursantas yra netinkami tarnybai pagal tam tikrą sąvado skiltį, du pažymos egzemploriai išsiunčiami raštu finansų ministriui, teisingumo ministriui, vidaus reikalų ministriui, įstaigų vadovams ar jų igaliotiems asmenims per 3 darbo dienas po ekspertinio sprendimo priėmimo. Kai tiriamasis tinkamas tarnybai, du pažymos egzemploriai išsiunčiami raštu finansų ministriui, teisingumo ministriui, vidaus reikalų ministriui, įstaigų vadovams ar jų igaliotiems asmenims per 3 darbo dienas po ekspertinio sprendimo priėmimo. Vienas pažymos egzempliorius (esant CMEK ekspertiniam sprendimui, kad tiriamasis tinkamas arba netinkamas tarnybai pagal tam tikrą sąvado skiltį) pridedamas prie specializuotosios medicininės ekspertizės akto.

63. Kitais atvejais rašomi trys pažymos (kai nustatomas sveikatos sutrikimo mastas) egzemploriai ir rašomi keturi ligos liudijimo egzemploriai (kai pareigūnas yra netinkamas tarnybai pagal visas sąvado skiltis). Vienas pažymos egzempliorius per 3 darbo dienas po ekspertinio sprendimo priėmimo išsiunčiamas finansų ministriui, teisingumo ministriui, vidaus reikalų ministriui, įstaigų vadovams ar jų igaliotiems asmenims, vienas pažymos egzempliorius pridedamas prie specializuotosios medicininės ekspertizės akto, o vieną pažymos egzemplorių CMEK Vidaus tarnybos sistemos pareigūno ir kursanto sveikatos sutrikimo masto nustatymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka per 3 darbo dienas po ekspertinio sprendimo priėmimo išsiunčia pareigūnui ar kursantui. Kai pareigūnas yra netinkamas tarnybai pagal visas sąvado skiltis, finansų ministriui, teisingumo ministriui, vidaus reikalų ministriui, įstaigų vadovams ar jų igaliotiems asmenims nedelsiant faksu ar elektroniniu paštu siunčiamas ligos liudijimas ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną po ekspertinio sprendimo priėmimo trys ligos liudijimų egzemploriai išsiunčiami raštu, o vieną ligos liudijimo egzempliorius pridedamas prie specializuotosios medicininės ekspertizės akto.

64. Pažymos dėl tiriamojo galioja 1 (vienerius) metus nuo jų išdavimo dienos.

65. Gydytojai ekspertai tiriamųjų specializuotosios medicininės ekspertizės aktuose įrašo tiriamųjų nusiskundimus, aprašo ligų ar sveikatos sutrikimų kilmę, vystymąsi, objektyvaus ištyrimo, kitų tyrimų duomenis. Atsižvelgiant į šiuos duomenis, kitų tyrimų rezultatus, rašomas ekspertinės išvados. Gydytojo eksperto ekspertinę išvadą sudaro diagnozės, jas atitinkantys TLK-10-AM kodai ir ligas ar sveikatos sutrikimus atitinkantys sąvado punktai, skiltys, nuomonė, pastabos ir (ar) rekomendacijos dėl ekspertinio sprendimo. Ekspertinę išvadą gydytojas pasirašo, patvirtina asmeniniu spaudu, užrašo datą. Diagnozės formuluojamos nurodant pagrindinę ligą ar sveikatos sutrikimą, jų stadiją, formą, esamas komplikacijas, organų (organizmo) funkcijos sutrikimo laipsnį ir (ar) fizinio trūkumo kompensacijos laipsnį, taip pat išvardijami gretutiniai sveikatos sutrikimai.

66. Ekspertiniai sprendimai priimami įvertinus ekspertines išvadas, sąvade išdėstytius paaškinimus ir atsižvelgus į apraše išvardytų dokumentų turinį, tarnybos ypatybes bei tarnybos faktorius.

67. Ekspertinį sprendimą sudaro diagnozę (diagnozes) atitinkantys TLK-10-AM kodai, nustatytas ligas ar sveikatos sutrikimus atitinkantys sąvado punktai, skiltys, ekspertinės išvados dėl tiriamojo tinkamumo ar netinkamumo tarnybai. Atliekant ekspertizę pirmą kartą, atliekant ekspertizę pareigūnui, kuris skiriamas į pareigas, kurioms nustatyti tinkamumo tarnybai aukštesni sveikatos būklės reikalavimai (aukštesnė sąvado skiltis), pareigūnui, nukreiptam ekspertizei dėl atsiradusių elgesio ir psichikos sutrikimų, prie ekspertinio sprendimo pridedama ir psichologinio vertinimo išvada.

68. Jeigu CMEK posėdžio metu, priimant ekspertinį sprendimą, kyla abejonių CMEK pirmininkui ar gydytojui ekspertui, kurio profesinės kvalifikacijos kompetencijai priskirta ekspertinio sprendimo sritis, tiriamojo ekspertizė tėsiama tiek, kiek tai būtina ekspertinėms išvadoms patikslinti, kad ekspertinis sprendimas būtų priimtas be abejonių, tačiau ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų.

69. Kai tiriamasis serga liga, neįtraukta į sąvadą, ekspertinis sprendimas priimamas

vadovaujantis tuo savado punktu, kuris labiausiai atitinka susirgimo šia liga, organų funkcijos sutrikimo prigimtį, pasireiškimą, stadiją ir leidžia įvertinti tiriamojo tinkamumą tarnybai.

70. Ekspertiniame sprendime pagrindine liga ir (ar) sveikatos sutrikimu yra laikomi šio sprendimo turinį lemianti, daugiausia tiriamojo tinkamumo tarnybai apribojimams įtakos turinti liga ir (ar) sveikatos sutrikimas. Jeigu tokios ligos ir (ar) sveikatos sutrikimai yra kelios (keli), jos (jie) pagrindine liga ir (ar) sveikatos sutrikimu pripažystamos visos.

71. Jei per 30 kalendorinių dienų nuo ekspertizės atlikimo pradžios CMEK negali priimti ekspertinio sprendimo, CMEK apie tai informuoja finansų ministram, teisingumo ministram, vidaus reikalų ministram, įstaigos vadovą ar jų įgaliotus asmenis, nurodydama priežastis, dėl kurių negali priimti ekspertinio sprendimo, terminą (po kokių faktinių aplinkybių atsiradimo dienos), per kurį tiriamasis privalo būti siunčiamas pakartotinei ekspertizei, ir ekspertinį sprendimą formuluoja taip: „CMEK ekspertinis sprendimas nepriimtas dėl nebaigtos ekspertizės“. Įstaigos, gavusios šį sprendimą, pakartotinai išduoda tiriamajam siuntimą ir Aprašo III skyriuje nustatyta tvarka siunčia tiriamajį pakartotinei ekspertizei.

72. Atlikusi asmens, pageidaujančio mokytis, kursanto ekspertizę, CMEK gali priimti šiuos ekspertinius sprendimus (nurodomas vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursų arba kitos švietimo įstaigos pavadinimas, fakultetas ir savado skiltis):

72.1. tinkamas tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I ir (ar) II, ir (ar) III skiltį (tinkamas mokytis profesijos);

72.2. netinkamas tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I ir (ar) II, ir (ar) III skiltį (netinkamas mokytis profesijos);

72.3. atnaujinti ekspertizę CMEK po to, kai bus baigtas ištyrimas (gydymas), bet ne ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo ekspertizės atlikimo pradžios;

72.4. CMEK ekspertinis sprendimas nepriimtas dėl nebaigtos ekspertizės.

73. Atlikusi asmens, pretenduojančio į tarnybą, ekspertizę, CMEK gali priimti šiuos ekspertinius sprendimus:

73.1. tinkamas tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I ir (ar) II, ir (ar) III skiltį;

73.2. netinkamas tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I ir (ar) II, ir (ar) III skiltį;

73.3. atnaujinti ekspertizę CMEK po to, kai bus baigtas ištyrimas (gydymas), bet ne ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo ekspertizės atlikimo pradžios;

73.4. CMEK ekspertinis sprendimas nepriimtas dėl nebaigtos ekspertizės.

74. Atlikusi pareigūno, atsiųsto dėl tinkamumo tolesnei tarnybai, ekspertizę, CMEK gali priimti šiuos ekspertinius sprendimus:

74.1. tinkamas tolesnei tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I ir (ar) II, ir (ar) III skiltį;

74.2. tinkamas tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimus; negali eiti pareigų tarnyboje, kur tinkamumo sveikatos būklės reikalavimai nustatyti pagal savado I ir (ar) II skiltis; gali eiti pareigas tarnyboje, kurioms tinkamumo sveikatos būklės reikalavimai nustatyti pagal savado II ir (ar) III skiltį;

74.3. netinkamas tolesnei tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I–III skiltis; susirgo tarnybos metu dėl priežasčių, susijusių su tarnyba;

74.4. netinkamas tolesnei tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I–III skiltis; liga ar sveikatos sutrikimas, nesusijusi su tarnyba ar su pareigų atlikimu;

74.5. atnaujinti ekspertizę CMEK po to, kai bus baigtas ištyrimas (gydymas), bet ne ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo ekspertizės atlikimo pradžios;

74.6. po laikinojo nedarbingumo laikotarpio pabaigos rekomenduoti atlikti pakartotinę ekspertizę CMEK;

74.7. CMEK ekspertinis sprendimas nepriimtas dėl nebaigtos ekspertizės.

75. Atlikusi tiriamojo ekspertizę pagal aprašo 10.3 papunktį ar pakartotinę ekspertizę, CMEK

gali priimti šiuos ekspertinius sprendimus:

75.1. tinkamas tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I ir (ar) II, ir (ar) III skiltį; gali eiti pareigas tarnyboje pagal nurodytas profesinės rizikos sąlygas;

75.2. tinkamas tarnybai pagal savade nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimų I ir (ar) II, ir (ar) III skiltį; negali eiti pareigų tarnyboje pagal nurodytas profesinės rizikos sąlygas.

76. Jeigu, atlikusi ekspertizę, CMEK nustato, kad tiriamasis negali eiti pareigų pagal tam tikrą savado skiltį, šis ekspertinis sprendimas negali būti keičiamas pakartotinių ekspertizių metu, išskyrus atvejus, kai pateikiami papildomi sveikatos būklės pagerėjimą arba pablogėjimą įrodantys medicininiai dokumentai.

77. Atlikusi pareigūno, kuris pageidauja pasinaudoti Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, integracijos į darbo rinką ir medicininės reabilitacijos priemonių sistemos medicininės reabilitacijos paslaugomis, medicininę ekspertizę, CMEK gali priimti šiuos ekspertinius sprendimus:

77.1. rekomenduoti fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultaciją medicininės reabilitacijos paslaugų poreikiui nustatyti;

77.2. nerekomenduoti nukreipti fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijai medicininės reabilitacijos paslaugų poreikiui nustatyti, nes medicininė reabilitacija netikslinga.

78. Patikslintas naujas ekspertinis sprendimas gali būti surašytas tik tokiu atveju, jeigu CMEK nustato, kad ekspertiniame sprendime yra aiškių techninių klaidų, kurias ištasisius nesikeistų ekspertinio sprendimo esmė. Gavus duomenų apie kitas ekspertinio sprendimo klaidas, skiriama nauja ekspertizė; po surašyto naujo ekspertinio sprendimo prieš tai surašytas ekspertinis sprendimas tampa negaliojančiu.

79. Jeigu, atlikusi ekspertizę, CMEK nustato aplinkybes ir terminą, per kurį tiriamajam nerekomenduojama laikyti fizinių normatyvų, tokia rekomendacija įrašoma į ekspertinį sprendimą.

80. Po ekspertiniu sprendimu pasirašo CMEK pirmininkas, sekretorius ir visi CMEK posėdyje dalyvavę gydytojai ekspertai.

X SKYRIUS **BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

81. CMEK ekspertinį sprendimą tiriamasis turi teisę apskursti VRM Medicinos centro direktoriui per 30 kalendorinių dienų nuo ekspertinio sprendimo priėmimo dienos. Skundus nagrinėja VRM Medicinos centro direktoriaus sudaryta VRM Medicinos centro Ginčų komisija (toliau – Ginčų komisija). Jeigu skundai išnagrinėti reikalingas papildomas tiriamojo ištyrimas, o kviečiamas tiriamasis be pateisinamos priežasties neatvyksta papildomam ištyrimui ir (ar) kviečiamas neatvyksta į Ginčų komisijos posėdį, Ginčų komisija gali priimti sprendimą nenagrinėti skundo ir nevertinti priimto CMEK sprendimo. CMEK ekspertiniai sprendimai gali būti skundžiami teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

82. VRM Medicinos centro direktorius, gavęs duomenų dėl galimo neteisingo ekspertinio sprendimo ar turėdamas pagrįstų abejonių dėl galimo neteisingo ekspertinio sprendimo, inicijuoja vidas tyrimą.

83. Asmens duomenys tvarkomi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokų duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) nustatyta tvarka.

Specializuotosios medicininės ekspertizės
organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo
priedas

(Siuntimo atlikti specializuotąjį medicininę ekspertizę forma)

(Siunčiančios įstaigos pavadinimas, adresas, telefono, fakso numeris, el. pašto adresas)

SIUNTIMAS ATLIKTI SPECIALIZUOTĄJĄ MEDICININĘ EKSPERTIZĘ
Nr. _____
(data) _____

I Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro Centrinę medicinos ekspertizės komisiją

(asmens vardas, pavardė, gimimo data)

(nuolatinė (deklaruotoji) gyvenamoji vieta)

Pareigūnui

(įstaigos ir jos padalinio, kuriame tarnauja pareigūnas, pavadinimas, pareigūno pareigos, tarnybos stažas metais, laikinojo nedarbingumo trukmė (nurodomi visi laikinojo nedarbingumo laikotarpiai) per pastaruosius 12 mėnesių)

Naujam priimamajam, buvusiam pareigūnui

(įstaigos ir jos padalinio, kuriame numatoma šių asmenų tarnyba, pavadinimas ir numatomos šių asmenų pareigos arba statutinės profesinio mokymo įstaigos, statutinės profesinio mokymo įstaigos įvadinio mokymo kursų ar kitos švietimo įstaigos pavadinimas, fakultetas)

Specializuotosios medicininės ekspertizės (toliau – ekspertizė) uždavinys (uždaviniai)

(nurodomi Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo 4.1–4.6 papunkčiai)
Ekspertizės pagrindai

,
(nurodami vienas ar keli Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo 9–11 punktuose nurodyti pagrindai)

,
(savado skiltis) (pareigūnui nurodoma savado skiltis, pagal kurią pareigūno einamoms pareigoms nustatyti tinkamumo sveikatos būklės reikalavimai, o naujai priimamajam nurodama savado skiltis, kuria vadovaujantis reikia pateikti ekspertinių sprendimų dėl tinkamumo tarnybai)

Papildoma informacija

(nurodomi esami (numatomi) profesinės rizikos veiksnių ir funkcija, su kuriais (kuria) daugiausia yra (bus) susijusi pareigūno tarnyba)

PRIDEDAMA:

Siuntimą išdavė:

(pareigos)

(vardas, pavardė)

(parašas)

A. V

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-880](#), 2011-12-08, Žin., 2011, Nr. 155-7368 (2011-12-20), i. k. 1112310ISAK001V-880

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymo Nr. 1V-299 "Dėl Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-710](#), 2012-09-28, Žin., 2012, Nr. 116-5901 (2012-10-06), i. k. 1122310ISAK001V-710

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymo Nr. 1V-299 "Dėl Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-641](#), 2015-08-19, paskelbta TAR 2015-08-21, i. k. 2015-12491

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymo Nr. 1V-299 „Dėl Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-673](#), 2017-10-03, paskelbta TAR 2017-10-03, i. k. 2017-15559

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymo Nr. 1V-299 „Dėl Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-141](#), 2018-02-19, paskelbta TAR 2018-02-20, i. k. 2018-02520

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymo Nr. 1V-299 „Dėl Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-330](#), 2019-04-04, paskelbta TAR 2019-04-04, i. k. 2019-05549

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymo Nr. 1V-299 „Dėl Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo